

Seznámení s přípravou platformy pro zajištění služeb dodávání dokumentů včetně MVS: ZÍSKEJ

Konference Knihovny současnosti 2017
Klíčové projekty českého knihovnictví
14. 9. 2017

Luboš Chára, NTK
lubos.chara@techlib.cz

Jak to začalo a proč nová platforma

- **2010** - rozhodnutí ÚKR vytvořit jednotné rozhraní systému knihoven, založen informační portál - www.knihovny.cz
- **2011 - 2014** - fáze projektu - projektový záměr, pracovní skupiny, průzkum potřeb knihoven, příprava zadávací dokumentace pro výběrové řízení na dodavatele technologického řešení „na klíč“, rozhodnutí realizace cestou vlastního vývoje – MZK, nutné zapojení knihoven a náročná práce v zázemí a používaných systémech
- **2015** - řešení CPK na základě open source Vufind připravuje tým v MZK - sklízení dat, deduplikace a obohacování o jmenné autority, napojení na knihovní systémy, inteligentní dohledávání záznamů, sdílení a propojování identit, atd.
- **2016** – testování a pilotní provoz, oficiální spuštění
- **2017** – zapojování dalších knihoven, rozvoj portálu
 - hlavní funkcionality CPK – jednotné prostředí pro **vyhledávání, objednávání a dodání publikací, spojení uživatelských identit, odkazy na plné texty, online platby**
 - od prvních projektových záměrů a v náplni pracovních skupin CPK byl jako **komplexní nástroj pro dodávání dokumentů a poskytování meziknihovnických služeb navrhován systém VPK (Virtuální polytechnická knihovna)**

Jak to začalo a proč nová platforma

Proč VPK aneb silné stránky:

- systém a služba s **tradicí a pevnou pozicí**, rutinní provoz od 1. 6. 2001
- relativní **jednoduchost** systému, část procesů automatizovaná
- **jednotná správa** zadaných požadavků
- centrální **server pro systémové informace**, včetně dat o uživateli a jejich požadavcích
- integrovaný **systém vyúčtování**, včetně poplatků za autorská práva
- **zkušenosti** fungujících agend ve VPK - EDD, MRS, Current Content, MMS, nově MVS

Slabé stránky VPK:

- „stáří“ systému, software lze upgradovat jen do určité meze; vznik nových agend a napojení na knihovnické systémy (CPK) by si v současném VPK vyžádal velké úsilí, které by nepřineslo žádaný výsledek
- současné fungování VPK nedostatečně akcentuje platné a předpokládané právní předpisy
- současná VPK nemá zajištěnou udržitelnost a funkčnost systému pro další období

2015 – NTK přijala zásadní rozhodnutí o nezbytné aktualizaci VPK, resp. o vývoji **nového systému pro MVS a dodávání dokumentů - Získej**

- pracovní skupina v NTK začala připravovat projekt pro vývoj nového systému Získej

Projekt jeho fáze a harmonogram

- **projekt VISK 8/B 2016** – „Vývoj systému pro dodávání dokumentů pro zajištění EDD a MVS služeb Centrálního portálu knihoven: Fáze I - Analýza“
 - **procesní analýza** – analýza procesů dodávání dokumentů, MVS a dalších služeb, analýza uživatelů a jejich chování, návrh uživatelských scénářů, analýza organizačního zajištění projektu, popis návaznosti na knihovny.cz
 - **návrh architektury** jednotlivých částí systému - interních modulů, modulů zajišťujících napojení na knihovnické systémy a externích subsystémů
 - **rozbor nákladů, proveditelnosti a udržitelnosti, zajištění právního rámce a právní podpory**
 - **výstupem** - podklad pro programátory
- **projekt VISKJ 8/B 2017** - Vývoj systému pro dodávání dokumentů pro zajištění EDD a MVS služeb Centrálního portálu knihoven: Fáze II - Vývoj
 - **výběrové řízení** na programátory
 - **programování** a testování Získej
 - příprava **organizačního zajištění** systému a služeb Získej
 - příprava **školení a testování** Získej na 2018

S čím se potýkáme

„Syndrom projekt“

- financování z projektu má harmonogram přidělování i čerpání dotací, který musí být dodržen
- soutěžení dodavatele – veřejné zakázky předepisují lhůty, které je nutné dodržet
- vývoj SW je kontinuální a dynamický proces, který tyto termíny nerespektuje
- všichni pracovníci zapojení v projektu, jej řeší nad rámec své běžné pracovní agendy a mimo pracovní dobu

Stavíme „propojovací“ národní platformu

- propojujeme různé systémy
- nutnost autentizace knihovníků i čtenářů
- fungující platební systém
- to vše v platném právním rámci, který akcentuje i středně dobou budoucnos
- => **stavíme nový robustní systém**
- důsledek: již 1Q2017 ukazuje vypracovaný technologický model nutnost realizaci rozdělit do více fází, prioritou v roce 2017 je a autentizace (slučování identit) a služba MVS.

Na co klademe důraz

Připravujeme **konsolidaci** služeb dodávání dokumentů napříč českými knihovnami, nebo bude vše jinak?

- možnost dostatečné parametrizace nabízených služeb - profily knihoven
- možnosti volitelné kooperace (white-list, black-list)
- konsolidace v rozumné míře

- modulární řešení
- otevřený software
- dostupnost jako webová služba

Naše ambice je vytvořit platformu, která umožní knihovnám a jejím čtenářům lépe a efektivněji spravovat požadavky na služby spojené s dodáváním dokumentů.

Princip a metodika zajištění služeb zůstává stejná. Platforma pouze nabídne standardizované řešení, které bude odrážet současný stav a nabídku služeb dodávání dokumentů v českých knihovnách. Bude možnosti si ji přizpůsobit tak, aby ji mohl využívat každý dle svých možností.

Získej: co a jak?

CO (ANO):

- bezplatná "**platforma kooperace**" pro zajištění služby dodávání dokumentů včetně MVS s jednotným legislativním a právním rámcem
- pro službu EDD bude poplatky pro Dilia hradit NTK

CO (NE):

- diktatura a nepřekonatelná unifikovanost
- nutnost nákupu nového SW
- "teleportaci" dokumentů

JAK:

Čtenář nalezne záznam o dokumentu -> stiskne tlačítko -> přihlásí se jako čtenář konkrétní knihovny -> objedná si službu nebo zajde za knihovníkem, který jeho požadavek zadá obdobně buď s využitím portálu knihovny.cz nebo přímo do portálu Získej.

Následně knihovník bude pracovat s „frontou požadavků“ přímo v portálu Získej (vyřizování agendy lze připodobnit k podobně fungující službě Ptejte se knihovny)

Získej: časový harmonogram

2017 podzim – předání SW se základními funkcionalitami, testovací provoz MVS

2018 1Q - „ostré testování“ u vybraných knihoven

2018 implementace EDD

2018 a dále: implementace plánovaných funkcionalit pro kooperaci s dalšími možnými systémy (API), průběžný monitoring a ladění systému

Závěrem

Rekapitulace

- nová platforma nahlíží na proces MVS z pohledu čtenáře i knihovníka
- máme ambici přinést vhodnou platformu pro oba typy uživatelů
- nová platforma poskytne pouze vhodný nástroj
- platforma bude odrážet současný stav tj. aktuální pravidla a metodiky služby
- platforma nabídne dostatečnou možnost nastavení vlastních parametrů
- platforma poskytne relevantní podklady pro další diskuze - nová metodika a jednotná pravidla by službu mohla zefektivnit a zjednodušit
- platforma bude online – nebude nutné pořizovat nový SW, podpora bude v Servisním centru

Děkuji za pozornost!

Luboš Chára, NTK
lubos.chara@techlib.cz